

Arnanut nakuusertarnej angerlarsimaffinnilu nakuusertarnej pitsaaliorniarlugit akiorniarlugillu Europarådip isumaqatigiissutaanik (Istanbulimi isumaqatigiisummik) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoq)
(Siullermeerneqarnera)

Uummatikkut kissaallannarpoq tuppallernarlunilu nammineq isumassarsiat piviusunnngortinneqaraangasa. 2021-mi ukiaanerani katersuunnermi siunnersuutigaara, Kalaallit Nunaat Istanbulimi isumaqatigiisummumt ilaalissasoq, Europarådip isumaqatigiissutaanik arnanut nakuusertarnej angerlarsimaffinnilu nakuusertarnej akiorniarlugit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnissaannik.

Taamani attortissutigisimavara innuttaasunit maanilu Inatsisartuni suleqatinnit suliniut tapersorsorneqarnera takusinnaallugulu malugisinnaagakku. Tapersorsuinnermut tassunga qujavunga, tapersorsuinnerluuna taanna pissutaasoq, ullumikkut isumaqatigiisummumt akuersaarnissamut sulinita aallartissinnaanera.

Tulluusimaarutigaa, arnanut nakuusertarnej angerlarsimaffinnilu nakuusertarnej annertuallaartoq, tamattaalluta akiornissaanut isumaqatigiissuteqaratta. Nakuusernerup kinguneri inuiaqatigiinni aaqqissuussaanittalu iluani annertuumik takussaavoq. Taassuma akiorniarnissaanut pisariaqarpoq, inuiaqatigiit peqatigalugit ineriartortitsineq ilorraap tungaanut saatinneqarnissaa – tamannalu ataatsimooruttariaqarparput. Taamaattumiguna pingaartikkiga, nakuusertarnerup aatsaat ataatsimoorluta qaangerniarsinnaagipput ilungersuutigalugu.

Tamannalu tunngavigalugu Naalakkersuisut allaanerulaartumik pullaveqarput. Saqqummiussamimmi imminnut pattalaassallutik nuannarinerorpasippaat nipituuliutigalugulu, soorlulusooq Naalakkersuisut kisimik eqqortumik iliortuusut. Tassunga assersuutaavoq siunnersuutip uuma saqqummiunnerani, tassami Naalakkersuisut nipituumik kusanangaartumillu nassuiaammata, Naalakkersuisut anguniagarilluinnaraat nakuusernerup akiornissaa. Oqaatsit kusanartorsuit, uangali isumaqatiginngilara anguniagarilluinnarnerat Naalakkersuisuniissasoq. Uagut tamaavitta anguniagarissavarput. Innuttaasut ataasiakkaat anguniagarissavaat.

Politikkikkut sivisuallaamik soqutiginnittuusaarisimavugut taamaattussaannartullu isiginnissimalluta. Naalakkersuisut tassunga tunngatillugu takorluugaqarsimangillat, aatsaat siunnersuut qaqinneqarmat. Angerlarsimaffinni inuiaqatigiinnilu nakuuserneq apparisimangilaq. Taamaattumillu Naalakkersuisut oqaasiinit kusanartorsuarniit allarluinnarmik suliniummik aallartitsinissarput aallaaveqarnissaa pisariaqarpoq. Tamanna ataqatigiinnermik inuiaqatigiillu piareersarnissaannik pisariaqarluni,

pinaveersaartitsineq Istandbulimilu isumaqatigiissutip akuerineqarnissaa siunertaasutut ingerlanneqassappat.

Naalakkersuisut takorluukkaminnik ersarissaasimasuuppata nakuusernerullu pinaveersaartinnissaanik ilumoorussamik kissaateqarsimasuuppata, Ukiaanerani katersuunnermi Demokraatit, ukiut aaliangersimasut ingerlaneranni nakuusernarnerup uuttorneqarsinnaasumik 25 procentimik appartinneqarnissaanut pilersaarusiornissamik siunnersuutaat, akuerisimassagaluarpaa. Tamanna pituttuisimassagaluarpoo takussutissaasimasinnaagaluarlunilu akimut suleqatigiinnerup ilumoorullugu qulakkeerneranik. Akerlianik Naalakkersuisut iliuusissatut pilersaarutit, uuttorneqarsinnaanatililu sunniuteqarsinnaanngitsut ukkatarissallugit qinersimavaat. Tamanna takorluuisinnaassusaanngilaa angusaqarluarniarnermillu takutitsinani.

Akerlianik Naalakkersuisut maannakkut sulianut ilatsiinnarpallaartutut imminnullu iluarisimaarpallaartutut isikkoqarput. Taamatullu Naalakkersuisut allapput, Kalaallit Nunaata isumaqatigiissummi aalajangersakkat annertuumik malikkai Ukiaanerani katersuunnermi suliniuteqarsimasut Pinerluttulerinerimi inatsisip tulluussarneratigut. Tamanna imminermini oqariartuut ajunngikkaluarpoo.

Aperisariaqarpungali, anguniagartaa ersarissooq naak? Nipituumik oqarsinnaanerpugut, anguniagarput sunaanersoq, oqaannarata, angerlarsimaffinni nakuuserneq aammalu arnanut meeqqanullu nakuuserneq akuerinagit? Naammannerpa, arnat ulluanninnaq arnanut nakuusernarnerup ukkatarineqartarnera, maannamut naligiissitaanerinnarmut eqqartuiffiusartoq ajornartorsiutit tigussaasut soorlu nakuuserneq aamma angerlarsimaffinni pinngitsaaliisarneq pinnagu? Oqarsinnaasariaqanngilagut, tarnikkut persuttaaneq aamma suliakkiutigineqarsinnaalissasoq? Pinngitsaaliilluni atoqateqartoqarsimatillugu uppernarsaateqarnissamik piomasagaat piissagipput? Pinerluffigineqarsimasut kingunipilutsitsinerannut ikiorserneqarsinnaanerannik eqqartuussivikkut qulakkeerissasugut? Meeqqat toqqissisimasumik angerlarsimaffeqartinniarlugit nakuusersimasooq peersissagipput, eqqissiviillortitsisut angerlarsimaffinniit peersissagigut angerlarsimaffimmilu anaanaasoq meeralik sungiusimasaanit peernagu? Nakuusernermi nakuusernissamillu sioorasaarinermi eqqartuussisarnerup suliarinerisa piaarnerusumik suliarineqarnissaanik qulakkeerinilluta? Inuinnaat akornanni sunniiniassasugut, suliniutinut peqqinnartunut pinaveersaartitsisunullu sunniiniarluta tassuunalu ilutigalugu nakuusernermut NAAGGAARLUTA ersarissumik politikkeqarluta?

Allarpassuarnik assersuusiorsinnaagaluarpunga, kissaatigigaluarlugulu, oqallisigisap pingaarutillip annertunerusumik iliuuseqarfiginissaa qulakkeerniarlugulu, siunissami meerartagut annertunerusumik nunatsinni inummiit inummut ataqqeqatigiissumik inuunissaminnut ilinniarnissaat. Nakuuserneq pitsaasumik kinguneqanngisaannartoq ilinniartissallutigu.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut ataatsimiititaliamut suliassanngorlugulu innersuupparput paasinialugulu ullumikkut inuiaqatigiinni Istandbulimi isumaqatigiissummi immikkoortut ataasiakkaat qanoq annertutigisumik malinneqarnersut, aammalu qanoq ililluta politikikkut taanna tunaartaralugu nakuusernerup pinaveersaartinneqarnissaanut pitsaanerusermi sinaakkusiisinaanersugut.